

LOCALITZACIÓ:

Arribats al Camp de la Cadena de Fitor, cal agafar la pista de l'esquerra i a 1'800 quilòmetres de distància trobarem una cruïlla que a l'esquerra mena vers Mont-ras, a la dreta vers el mas Plaja i seguint al front, vers la parròquia de Fitor. Aleshores cal girar a l'esquerra i seguir uns 250 metres fins just passat i a tocar el mas Carrony que es veu poc més enllà. Vora aquest mas –a l'esquerra- hi ha un trencant que baixa vers el puig Vidal (302 metres d'altitud i punt geodèsic) que es troba a 600 metres de distància. Allí hi ha una bifurcació. Caldrà seguir la pista de la dreta i baixar 350 metres fins a trobar una segona bifurcació. Ara cal seguir baixant per l'esquerra uns 450 metres fins a trobar encara una altra bifurcació. Allí cal seguir per la dreta uns 200 metres. En aquest punt cal endinsar-se a bosc a través a la dreta de la pista i pujar uns 30 metres en direcció a migdia fins a un petit planell en els vessants inferiors de llevant del dit puig Vidal, on és situat aquest dolmen. No massa fàcil de trobar. És a 230 + 10 m s.n.m.

HISTÒRIA:

Fou donat a conèixer per Maties Pallarès que el publicà l'any 1923 (1915-1920) amb una primera planta, un alçat i una fotografia. El classificà com una cista i comentà que encara era emprat com a cabana.

L'any 1922 Antoni Rovira i Virgili ressenyà el monument i reproduí la planta i l'alçat de Pallarès. Lluís Pericot i García en la seva tesi de l'any 1925 el classificà entre les cistes.

Josep de Calassanç Serra-Ràfols el cità l'any 1930.

Joaquim Pla i Cargol el cità breument l'any 1946.

Lluís Pericot i García en la revisió de la seva tesi de l'any 1950 el classificà entre les cistes petites obertes i cistes amb lloses petites a l'entrada i en publicà una fotografia.

Joan Sales en publicà una fotografia l'any 1983.

Lluís Esteva i Cruañas l'excavà i el publicà amb bones planimetries l'any 1970. El classificà com un dolmen d'entrada de "finestra" dubtosa. Col·laboraren en l'excavació Albert Recasens, Josep Escortell, Joan Badia i Homs, Pere Vellvehí i Joan Ferrer.

L'any 1977 fou ressenyat per Joan Badia i Homs qui també el cità l'any 1981. A la primera publicació assenyala l'existència de cassoletes al dolmen.

Lluís Esteva i Cruañas el cità l'any 1983 com a exemple de monument situat en lloc dominant. Els autors de Girona pas a pas el citaren l'any 1988.

DESCRIPCIÓ:

Es tracta d'una probable galeria catalana en U, estreta, feta de lloses de pissarra. Del túmul artificial de tendència circular en queden restes visibles.

La seva entrada és orientada al sud-est (160º + 5º)

El monument visible amida interiorment 1'50 m de llarg, per 0'60 m d'ample, per 1 m d'altura màxima.

ESTAT DE CONSERVACIÓ:

Actualment (16-X-89) el dolmen conserva la seva capçalera, 3 lloses laterals i la coberta "in situ". A l'entrada hi ha caiguda transversalment una possible lloa de l'inici del passadís. Darrera el monument i adossades a la capçalera hi ha encara restes de paret seca del temps en que el sepulcre fou transformat en la cabana de la vinya. Del túmul que devia cobrir l'estructura interna en resten testimonis vistents. Vers migdia, a uns 3-5 metres de distancia de la cambra, hi ha dos blocs que poden correspondre al peristàlit.

MATERIALS ARQUEOLÒGICS:

De l'excavació d'Esteva cal consignar un penjoll de pissarra, 10 fragments de ceràmica de tipus dolmènic de color rogenc, una ascla de sílex i un petit rierenc.

CRONOLOGIA:

Pel tipus arquitectònic del sepulcre podem deduir que fou construït vers 2700-2200 aC.